

Preventieteam

Preventie introductie Afrikaanse varkenspest

Voorkom Afrikaanse varkenspest via diertransport!
**Reinig en ontsmet uw veewagens
bij een erkende R&O-plaats**

Afrikaanse varkenspest, een zeer besmettelijke dierziekte, breidt zich uit in verschillende EU-lidstaten en landen buiten de Europese Unie.

Varkens kunnen besmet raken als ze worden vervoerd in niet goed schoongemaakte transportmiddelen die in besmette gebieden zijn geweest.

Vervoert u dieren van of naar een rkg-gebied?

- Voer onmiddellijk na terugkomst in Nederland een R&O uit (reinigen en ontsmetten). Dit moet gebeuren op een erkende R&O-plaats.

• Laat het bewijs van deze R&O invullen en onderbrengen door de toezichthouder van de erkende R&O-plaats.

Vind hier een erkende R&O-plaats:
<https://tinyurl.com/yqf5qg2g>

Stuur het bewijs binnen 24 uur naar:
NVWA Interventiebureau Dier
Antwoordnummer 2052, 8000 NB Zwolle
Tel: 0920 429 1210 | Fax: 0920 223100
Email: R&O@nvwa.nl

Samenvatting acties

oktober 2018 - juni 2022

Inhoud

Inleiding.....	3
Doel / afspraken preventieteam	3
Uitgevoerde acties.....	3
Communicatie	3
Onderlinge kennisuitwisseling	4
Verband met de Roadmap preventie introductie AVP	4
Conclusies	4
Deelnemende organisaties.....	5

Inleiding

Afrikaanse varkenspest is in 2014 in enkele oostelijke lidstaten van de Europese Unie aangetroffen en sindsdien heeft de ziekte zicht gemanifesteerd op varkenshouderijen en/of bij wilde zwijnen in twaalf lidstaten. Twee lidstaten, België en Tsjechië, waar de ziekte alleen bij wilde zwijnen was gevonden, zijn in staat geweest de ziekte weer uit te roeien. In andere lidstaten is dat nog niet het geval. De besmettingen zijn nu in Roemenië, Bulgarije, Hongarije, Slowakije, Griekenland, Estland, Letland, Litouwen, Polen, Duitsland, en Italië. Vooral in de wilde zwijnenpopulaties is het moeilijk AVP uit te roeien.

Lange tijd bleef AVP beperkt tot oostelijke lidstaten. In september 2018 werd de ziekte ook gevonden bij wilde zwijnen in de provincie Luxemburg in België. LNV heeft toen een aantal acties in gang gezet, waaronder het oprichten van een preventieteam AVP. Sindsdien heeft het preventieteam verschillende acties uitgevoerd om de kans op een besmetting in Nederland te verkleinen.

Dit rapport belicht de door het preventieteam uitgevoerde acties en de resultaten van de inzet van het team gedurende de afgelopen twee en een half jaar.

Doel / afspraken preventieteam

Op 21 september 2018 is de eerste bijeenkomst geweest van het preventieteam in oprichting. Een aantal organisaties was door LNV gevraagd om aan het team deel te nemen. Het verzoek van LNV aan dit team was om te werken aan verdere communicatie over de risico's van AVP en om in gezamenlijkheid te bekijken welke andere preventieve acties dan die destijds al in gang gezet waren konden worden uitgevoerd om de kans op introductie van AVP te verkleinen.

Uitgevoerde acties

Communicatie

De leden van de deelnemende organisaties in het team (zie bijlage) hebben de afgelopen jaren veel aandacht besteed aan communicatie. Dit betrof zowel de communicatie aan eigen achterban als aan nieuw geïdentificeerde doelgroepen als seizoensmedewerkers en toeristen.

Binnen het team wordt bekeken wanneer er goede momenten zijn de AVP situatie en risico's opnieuw onder de aandacht van het publiek te brengen, op een wijze dat de doelgroep effectief wordt bereikt.

Communicatiekanalen

Naast de informatie die iedere deelnemer van het preventieteam zelf communiceert via de eigen organisatiewebsite, zijn er verschillende communicatiemiddelen ingezet. Hierbij is te denken aan facebook, twitterberichten, mailings, flyers, nieuwsberichten en andere artikelen in vakbladen, en voorlichting van de achterban op bijeenkomsten. Er zijn webinars gehouden voor collega's onderling en voor andere doelgroepen. Ook is een bijeenkomst gehouden met diverse organisaties om verschillende scenario's door te spreken om te zien wat die voor gevolgen kunnen hebben. De verschillende kanalen worden door verschillende organisaties gebruikt en de boodschap ervan overgenomen door andere organisaties. Het preventieteam is een belangrijk gremium gebleken wat betreft het afstemmen van het doel en inhoud van de boodschap en van verschillende wijzen van communiceren. De inhoud van de boodschap wordt onderling afgestemd om onduidelijkheden op voorhand te voorkomen.

Parkeerplaatsen langs snelwegen

Eén van de risico's voor de introductie van Afrikaanse varkenspestvirus is dat chauffeurs/reizigers, afkomstig uit landen waar AVP heerst, vleesproducten afkomstig van besmette varkens meebrengen en achterlaten op parkeer- en rustplaatsen en in natuurgebieden langs snelwegen. Daarom is veel aandacht besteed aan het minimaliseren van de kansen hiervan. De kans dat iets

dergelijks kan gebeuren wordt weliswaar niet groot geacht, maar door het grote aantal bezoekers is een besmetting zeker niet denkbeeldig. Een besmetting bij wilde zwijnen heeft grote gevolgen voor velen. Dat geldt niet alleen varkenshouders en daaraan gelieerde professionals, maar ook voor toeristen en bezoekers van natuurgebieden met wilde zwijnen en natuurlijk de dieren zelf. In overleg met Rijkswaterstaat (RWS) en met voorstellen vanuit het preventieteam zijn er waarschuwings-/informatieborden bij parkeerplaatsen langs rijkswegen en grote doorgaande wegen geplaatst. Ook de provincies met populaties wilde zwijnen hebben de mogelijkheid gekregen deze borden te plaatsen op rust- en parkeerplaatsen. Daarnaast achtte het preventieteam het belangrijk dat bezoekers afval in afvalbakken gedeponneerd en dat er voldoende afvalbakken op de parkeerplaatsen zijn die vaak genoeg geleegd worden. In het kader van de gezamenlijke preventieve acties van het team hebben enkele leden in 2020 op een aantal parkeerplaatsen inspecties gehouden aan de hand van een door hen opgesteld protocol. Bevindingen van enkele deelnemende partijen van hun indruk van parkeerplaatsen is besproken binnen het preventieteam en gedeeld met RWS. Het is van groot belang dat parkeerplaatsen worden schoongehouden bezoekers geïnformeerd. RWS zet zich in om met de hun beschikbare middelen de parkeerplaatsen schoon te laten houden.

Nieuwe doelgroepen

Naast de communicatie met bekende doelgroepen is door het team ook gekeken naar nog niet-bekende doelgroepen. Dat heeft geleid tot het verstrekken van specifieke informatie voor de toeristenbranche zoals HISWA/Recron en uitzendbureaus voor medewerkers uit het buitenland met daarbij het verzoek aan deze organisaties die informatie te delen met hun achterban.

Onderlinge kennisuitwisseling

Het team komt enkele keren per jaar bij elkaar om de ontwikkelingen in de Europese Unie wat betreft de AVP-epidemie te bespreken, ervaringen te delen en kennis uit te wisselen. Een groot voordeel is dat men elkaar kent, geregeld informeert, op de hoogte is van elkaars acties en gebruik maakt van elkaars kanalen om de boodschap over AVP voor het voetlicht te brengen. Tevens wordt snel onderling informatie uitgewisseld over de actuele AVP situatie in Europa. Het heeft er bijvoorbeeld ook in geresulteerd dat houders van enkele varkens (hobbyhouders) door middel van voorlichtingsmateriaal beter geïnformeerd is over AVP en er op gewezen wordt zich te registreren bij RVO.

Verband met de Roadmap preventie introductie AVP

Veel organisaties uit het preventieteam hebben deelgenomen aan de werkgroepen die zijn opgericht om de acties uit de Roadmap preventie introductie AVP uit te werken. De resultaten daarvan staan in het overzicht van de RM 2020-2022.

Conclusies

- Het preventieteam is een geschikt gremium gebleken om nieuwe doelgroepen te identificeren en gericht met doelgroepen te communiceren.
- De leden hebben actuele informatie, kennis en ervaring uitgewisseld, informatieboodschappen gedeeld en op elkaar afgestemd en hun eigen achterban geregeld over AVP en de risico's geïnformeerd.
- De wens is uitgesproken ook meer aandacht te besteden aan scenario's van een uitbraak en tevens om een rol bij de bestrijding van een uitbraak.
- Er wordt de komende maanden gewerkt aan het organiseren van een oefening op beleidsmedewerkersniveau.
- Het preventieteam zal voorlopig nog met een geregelde frequentie bij elkaar komen.

Deelnemende organisaties

Centrale organisatie voor de vleessector (COV)

Gezondheidsdienst voor dieren (Royal GD)

Hobbyvarkenvereniging (HVV)

Jagersvereniging

Koninklijke Nederlandse maatschappij voor diergeneeskunde (KNMvD)

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV)

Nederlandse vereniging diervoederindustrie (Nevedi)

Nederlandse voedsel- en warenautoriteit (NVWA)

Producentenorganisatie varkenshouderij (POV)

Vee & Logistiek Nederland (V&LNL)

Vionfood (producent van vlees, vleesproducten en plantaardige alternatieven)